

POWIATOWY URZĄD PRACY W PRUDNIKU
48-200 Prudnik, ul. Jagiellońska 21
tel. 77 436 23 04; tel./ fax. 77 436 99 88
www.pup-prudnik.pl; e-mail: pup@pup-prudnik.pl

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
PRUDNICKIM
INFORMACJA SYGNALNA ROCZNA 2016**

2016

1. Wstęp

Zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. nr 645 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W roku 2015 wprowadzona została „Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Metodologia ta przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz

niezbędnych do prawidłowego wykonywania przez urząd pracy ustawowych zadań. Szczegółowe cele w tym zakresie to:

- określenie odpowiednich kierunków szkolenia dla bezrobotnych, zapewniających ich większą efektywność,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie realizacji programów aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

Struktura i skutki bezrobocia wymagają monitoringu rynku pracy i zachodzących w nim procesów dlatego też analiza sytuacji rynku pracy w powiecie prudnickim jest elementem prawidłowej realizacji podstawowych celów i zadań polityki społecznej. Rozwój firm i powstające zakłady pracy powodują ciągłe zmiany na rynku pracy, dlatego też należy analizować na bieżąco sytuacje na rynku pracy.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Na dzień 31.12.2016r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku było zarejestrowanych 2 388 osób, w tym 1 266 kobiet, 321 osób do 25 roku życia, 1 444 osoby długotrwale bezrobotne, 746 osób powyżej 50 roku życia oraz 77 osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy. W stosunku do roku 2015 możemy zauważyć, iż nastąpił spadek ilości osób pozostających bez pracy i rejestrujących się w Urzędzie Pracy o liczbę 301 osób.

Tabela Zmiany w poziomie bezrobocia w wybranych kategoriach w latach 2014 – 2016 r.

	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12. 2014 r.	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2015 r.	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2016 r.
Ogółem	3237	2689	2388
Kobiety	1634	1429	1266
Z prawem do zasiłku	295	232	292
Zamieszkali na wsi	1312	1072	939
Do 25 roku życia	580	407	321
Długotrwale bezrobotne	2013	1642	1444
Pow. 50 roku życia	867	806	746
Bez kwalifikacji zawodowych	1055	888	843
Zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	109	89	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-01 o rynku pracy

Pomimo spadku liczby osób bezrobotnych w stosunku do 2015r. wskaźnik bezrobocia jest nadal wysoki, dlatego należy w sposób efektywny zastosować środki aktywizacyjne umożliwiające powrót osobom bezrobotnym na rynek pracy. Analiza potrzeb lokalnego rynku wskazuje na bardzo ograniczone możliwości zatrudnienia powodowane brakiem dużych zakładów pracy. Skutecznym rozwiązaniem jest utworzenie nowych miejsc pracy w istniejących już małych i średnich przedsiębiorstwach.

Dla porównania w tabeli numer 2 zostały zamieszczone informacje o zmianach w strukturze osób bezrobotnych na przestrzeni trzech lat. Z liczb które obrazują te zmiany możemy wywnioskować, że znaczny udział wśród osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne, osoby powyżej 50 roku życia.

Tabela nr 2 Zmiany w strukturze osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2014-2016

	Liczba bezrobotnych według stanu na 31.12.2014 (udział % do ogółu bezrobotnych)	Liczba bezrobotnych według stanu na 31.12.2015 (udział % do ogółu bezrobotnych)	Liczba bezrobotnych według stanu na 31.12.2016 (udział % do ogółu bezrobotnych)
Liczba ogółem	3 237	2 689	2 388
Kobiety	1634 (50,4%)	1 429 (53,1%)	1 266 (53%)
Zamieszkali na wsi	1312 (40,5%)	1 072 (39,8%)	939 (39,3 %)
Do 25. roku życia	580 (17,9%)	407 (15,1%)	321 (13,4%)
Powyżej 50 roku życia	867 (26,7%)	806 (29,9%)	746 (31%)
Długotrwale bezrobotni	2013 (62,1%)	1 642 (61,0%)	1 444 (60%)
Bez kwalifikacji zawodowych	1055 (32,5%)	888 (33,0%)	843 (35,3%)
Bez doświadczenia zawodowego	753 (23,2%)	601 (22,3%)	501 (20,9%)
Niepełnosprawni	210 (6,4%)	195 (7,2%)	177 (7,4%)

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	286
5153	Gospodarze budynków	87
7112	Murarze i pokrewni	75
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	60
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	58
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	58
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	53
7222	Ślusarze i pokrewni	50
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	49
9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	47
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	39
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	38
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	38
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	36
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	36
5120	Kucharze	35
4321	Magazynierzy i pokrewni	32
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	31
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	30
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	29

Najwięcej osób bezrobotnych w powiecie prudnickim w 2016 r. według informacji sygnalnej było zarejestrowanych w zawodach:

Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 286 osób

Gospodarze budynków 87 osób

Murarze i pokrewni 75 osób

Piekarze cukiernicy i pokrewni 60 osób

Mechanicy pojazdów samochodowych 58 osób

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	434
7112	Murarze i pokrewni	122
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	113
5153	Gospodarze budynków	109
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	101
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	81
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	77
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	72
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	68
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	62
4321	Magazynierzy i pokrewni	61
7222	Ślusarze i pokrewni	59
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	57
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	50
5141	Fryzjerzy	48
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	46
5120	Kucharze	43
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	43
4110	Pracownicy obsługi biurowej	39
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	37

W 2016 roku największy napływ bezrobotnych z terenu powiatu obserwowano w zawodach:

Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 434 osoby

Murarze i pokrewni 122 osoby

Mechanicy i pokrewni 122 osoby

Mechanicy pojazdów samochodowych 113 osób

Gospodarze budynków 113 osób

Stolarze meblowi i pokrewni 109 osób

Tabela Oferty pracy w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych				
	Ogółem	2155	184	2339
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	46	50
2	specjaliści	89	26	115
3	technicy i inny średni personel	227	49	276
4	pracownicy biurowi	292	0	292
5	pracownicy usług i sprzedawcy	646	48	694
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	34	0	34
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	426	0	426
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	202	10	212
9	pracownicy wykonujący prace proste	235	5	240
10	siły zbrojne	0	0	0
wskaźnik struktury według źródeł				
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8,00%	92,00%	100%
2	specjaliści	77,39%	22,61%	100%
3	technicy i inny średni personel	82,25%	17,75%	100%
4	pracownicy biurowi	100,00%	0,00%	100%
5	pracownicy usług i sprzedawcy	93,08%	6,92%	100%
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	100,00%	0,00%	100%
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	100,00%	0,00%	100%
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	95,28%	4,72%	100%
9	pracownicy wykonujący prace proste	97,92%	2,08%	100%
10	siły zbrojne	0,00%	0,00%	0
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,19%	25,00%	0,01
2	specjaliści	4,13%	14,13%	0,29
3	technicy i inny średni personel	10,53%	26,63%	0,40
4	pracownicy biurowi	13,55%	0,00%	
5	pracownicy usług i sprzedawcy	29,98%	26,09%	1,15
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,58%	0,00%	
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19,77%	0,00%	
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,37%	5,43%	1,72
9	pracownicy wykonujący prace proste	10,90%	2,72%	4,01
10	siły zbrojne	0,00%	0,00%	

Ogółem do urzędu pracy wpłynęło 2339 ofert pracy, z tego 184 drogą elektroniczną.

Najwięcej ofert pracy wpłynęło w grupie zawodów:

- pracownicy usług i sprzedawcy: 694 ofert pracy
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy: 426 ofert pracy
- pracownicy biurowi 292 ofert pracy
- technicy i inny średni personel: 276 ofert pracy
- pracownicy wykonujący prace proste: 240 ofert pracy

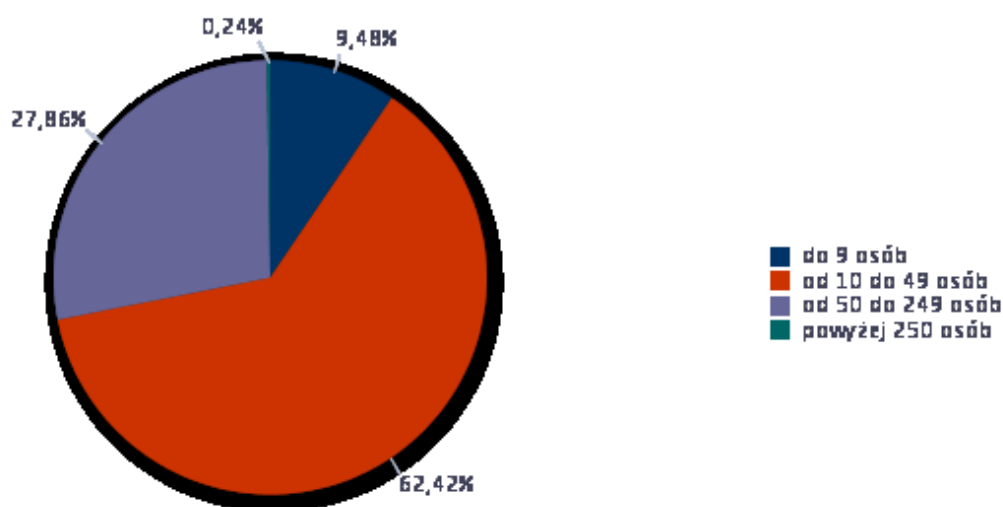
4. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Źródłem informacji na temat przedsiębiorstw, które posłużyło do doboru próby była Baza Internetowa REGON Głównego Urzędu Statystycznego. Badanie kwestionariuszowe przeprowadził pracownik urzędu-doradca klienta instytucjonalnego.

Liczba przebadanych przedsiębiorstw

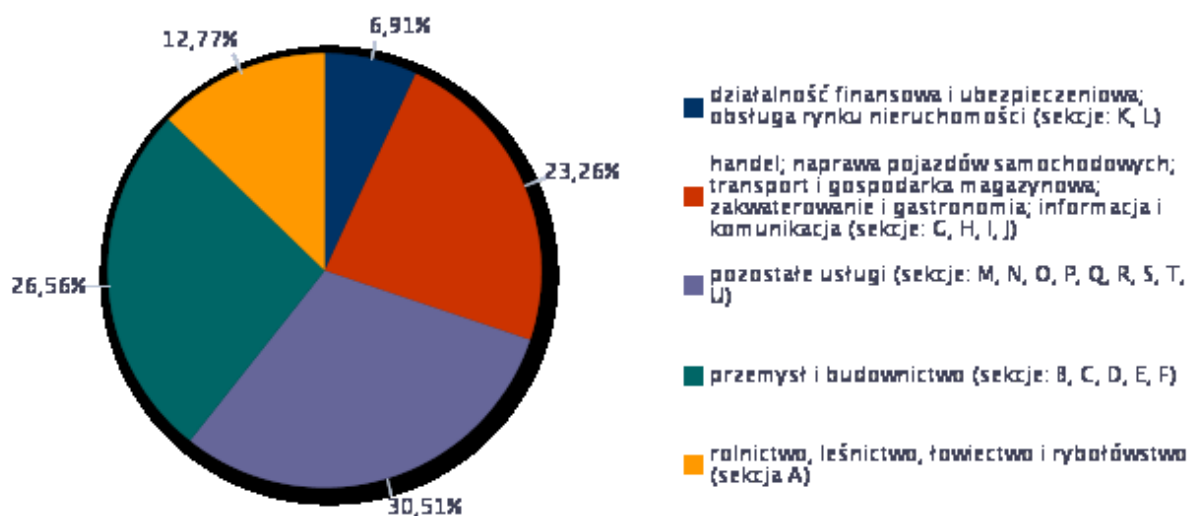
Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	27
10-49	34
50-249	11
250 i więcej	1
Podsumowanie	73

Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

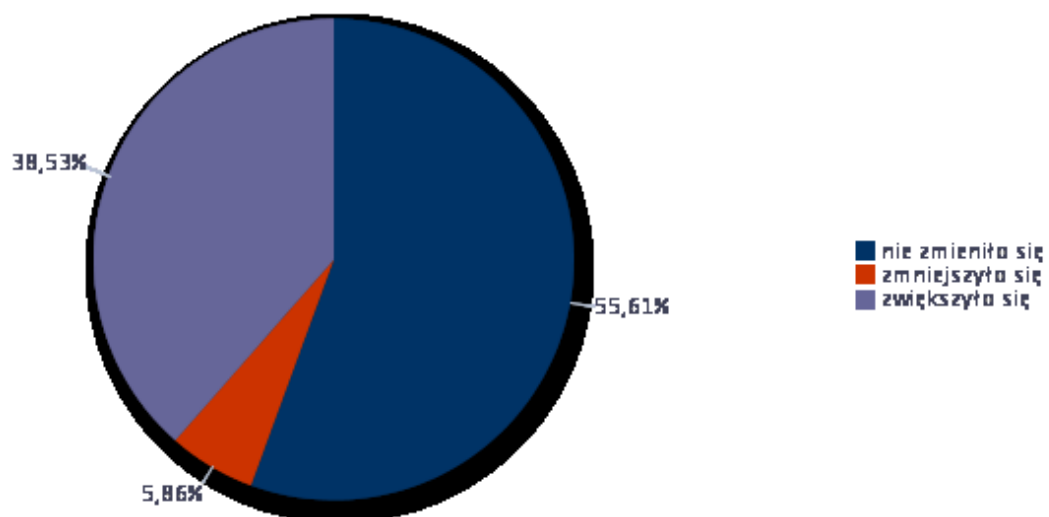

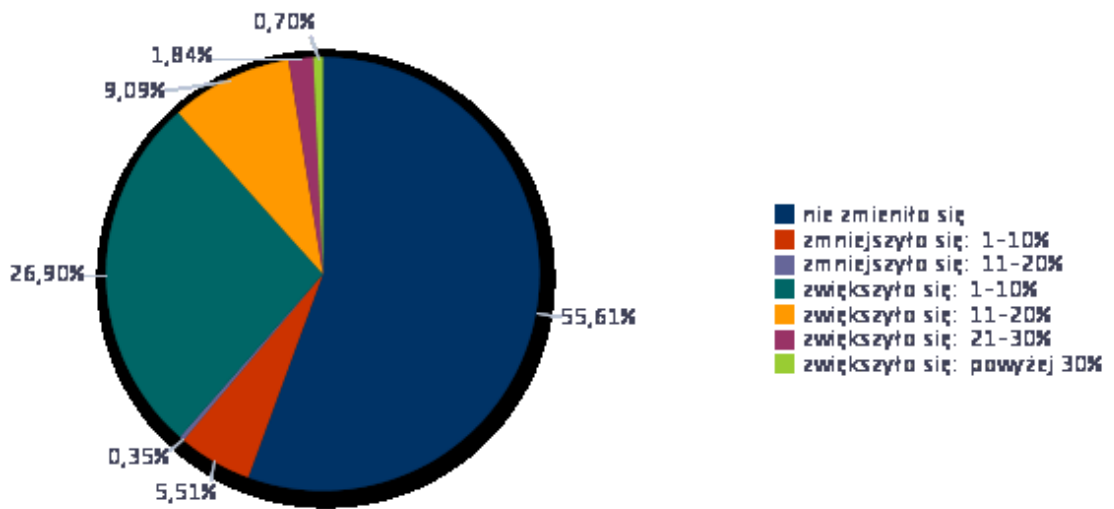

Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

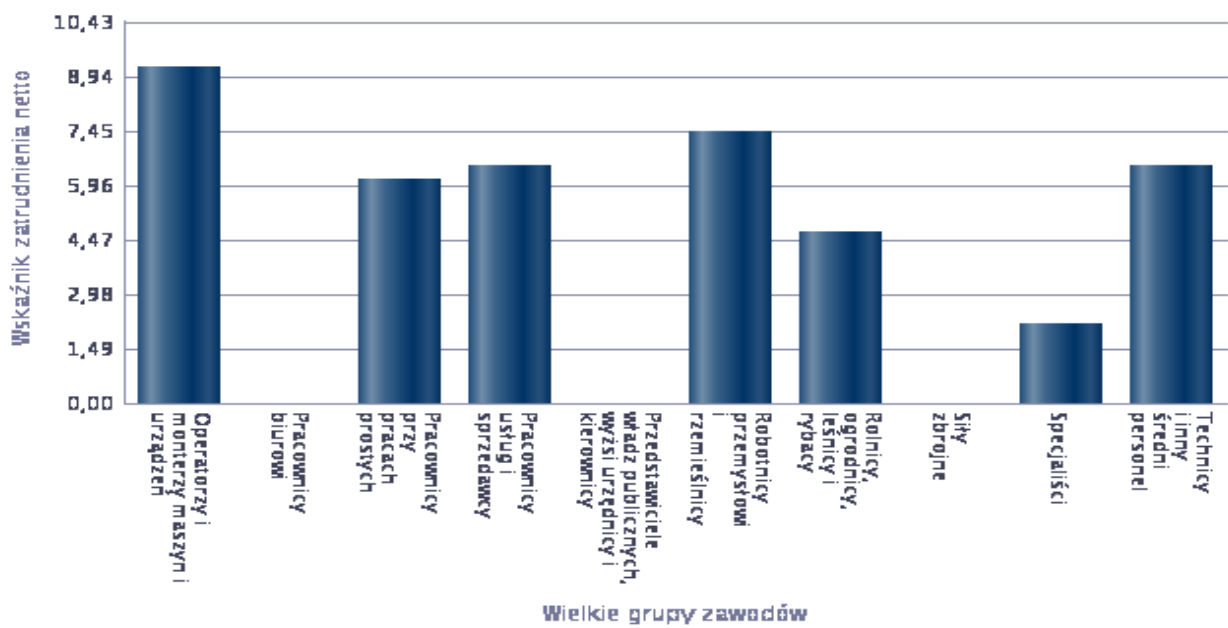

Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
Powiat Prudnicki informacja sygnałna 2016

Sekcja	w Powiat prudnicki	Grupa elementarna
DEFICYT	INFORMACJA SYGNALNA 2016 R.	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
		Ładowacze nieczystości
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Technicy elektrycy
	zawód deficytowy	Agenci ubezpieczeniowi
		Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Asystenci dentystyczni
		Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Zaopatrzeniowcy
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
	NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy
Elektromechanicy i elektrycy		
Konstruktorzy i krojczowie odzieży		
Kasjerzy i sprzedawcy biletów		
Kasjerzy bankowi i pokrewni		
Psycholodzy i pokrewni		
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna		
Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku		
Asystenci nauczycieli		
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości		
zawód maksymalnie nadwyżkowy		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Obuwnicy i pokrewni
		Dietetycy i żywieniowcy

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej.

PODSUMOWANIE

Zawody deficytowe oznaczają niedobór pracowników w danym zawodzie na rynku pracy. Oznacza to, że powinno się kłaść nacisk na szkolenie bezrobotnych w tych zawodach, w których występuje deficyt. W tym celu uwzględniono należy również liczbę ofert pracy pojawiających się w danym zawodzie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że grupy zawodów o najwyższym deficycie to:

- agenci ubezpieczeniowi,
- pośrednicy usług biznesowych,
- asystenci stomatologiczni,
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych.

W przypadku zawodów nadwyżkowych, czyli zawodów, na które brakuje zapotrzebowania wśród pracodawców i zarejestrowana jest duża ilość bezrobotnych, najniższą dostępnością ofert pracy charakteryzowały się m.in. następujące zawody:

- praczki ręczne i prasowacze,
- elektromechanicy i elektromonterzy,
- konstruktorzy i krojczowie odzieży,
- kasjerzy i sprzedawcy biletów,
- kasjerzy bankowi i pokrewni,
- psychologodzy i pokrewni.

W powiecie prudnickim zostały również wyszczególnione zawody maksymalnie nadwyżkowe.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe charakteryzują się tym, że nie ma dla nich żadnych ofert pracy. Należą do nich głównie :

- monterzy sprzętu elektronicznego,
- obuwnicy i pokrewni,
- dietetycy i żywieniowcy.

Większość zgłaszanych oferty pracy wymagały posiadania przez bezrobotnych wykształcenia co najmniej zawodowego. Z tego względu duża grupa bezrobotnych bez zawodu ma nikłe szanse uzyskania pracy. W tym względzie nieco może złagodzić sytuację system aktywizacji zawodowej w formie szkoleń, staży , bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych oraz bonów na zasiedlenie.

Wymagania pracodawców rosną w stosunku do osób z wysokimi kwalifikacjami, po za ściśle kierunkowym wykształceniem wymagana jest bardzo dobra znajomość języków obcych w mowie i w piśmie, bardzo dobra umiejętność obsługi komputera i programów komputerowych oraz posiadanie prawo jazdy.